

MOGENS GLISTRUP

Christiansborg, den 29. december 1981

Berlingske Tidende

Pilestræde 34

1147 København K

Attention Merete Bjørn Hanssen

Jeg håber, at De vil tillade, at jeg får lov til i Berlingske Tidende at få offentliggjort følgende svar til Steen A. Cold:

Sindelags-domfældelsen

Projektleder Steen A. Cold havde i Berlingske den 22. december korrekt fat i, at det grundlæggende problem i straffesagen mod mig er, hvor gældende ret drager grænsen mellem fiktion og realitet.

Men det vil være forfærdende og retsfor nægtende, om Cold også skulle have ret i, at dommeren har adkomst til at drage denne grænse ved »at synke til bunds i sig selv og fornemme, hvad der er ret og rimeligt«.

En af dommerne er eksempelvis mor til én, som gør sig håb om at blive venstreminister i kraft af, at vi ikke skal have en gentagelse af det, som skete i 1975, og som efter venstres partihistorie bestod i, at personen Glistrup hindrede venstre i at danne regering. Skal denne dommer synke til bunds i sig selv og fornemme, om hun synes, at det er ret og rimeligt, at personen Glistrup fjernes fra den politiske scene?

Cold uddyber sit standpunkt derhen, at afgørelsen beror på »en fornemmelse« hos dommerne, som de alene skulle få »fra almindeligheden«. Den afsagte dom er ifølge Cold fremkommet ved, at dommerne har udøvet et skøn »med det almindelige sindelag«.

Jeg er sikker på, at Cold har ret i denne

beskrivelse, efter at jeg nøje har studeret den diffuse og konfuse grænsedragning, landsretsdommen har foretaget mellem retlig realitet og retlig fiktion.

Men jeg afviser, at dansk ret er sunket ned i et sådant barbari. Havde Cold ret i, at det almindelige – altså det sædvanlige efter de etablerede magthaveres skøn – var retskilden, ligger der jo deri en total fornægtelse af, at iværksættere skal kunne skabe noget nyt. Et udsagn om, at domstolen skal bruges som redningskorps for de regerende almindelige partier til at standse ubehagelige kritikere.

Dette vil i et demokrati i den påkrævede bestandige udvikling være særdeles utilstedeligt. Hvad der er det »almindelige«, bør stedse være under forandring og forskubning.

Men det er også menneskerets-udslættende at straffe folk for at være anderledes.

Derfor må retsordenens grænse mellem fiktion og realitet trækkes ud fra klare, entydige og på forhånd afstukne kriterier, som ikke vilkårligt kan ændres af den enkelte dommers skøn eller fornemmelse.

Dette kræves ikke blot af fundamentale retsbeskyttelseshensyn, men også af principet i straffelovens allerførste paragraf om, at der på forhånd må være et klart lovgrundlag for, at man kan straffe en person.

Og i grænsedragningen, om en aftale er fiktiv eller reel, har dansk ret været aldeles klar i over 300 år: afgørende er, om aftalens parter har indgået den på skrømt, eller om de mener, at de er virkeligt forpligtede. Gør de det, kan ingen embedsdommer eller